640/02

Den 4. marts 2002 blev i sag nr. 56.004:

xxxxx xxxxxxxx xxxxxx
xxxxxxxxx x
xxxx xxxxxx

mod

GF-Forsikring A/S
Karlavej 1
5270 Odense N

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren, der har husejerforsikring i GF-Forsikring A/S, påstår ved sin advokat selskabet pligtig at yde forsikringsdækning for en anmeldt vandskade og en anmeldt svampeskade.

Selskabet har afvist at yde forsikringsdækning for den anmeldte vandskade med henvisning til at denne skyldes frostsprængning af rør i et utilstrækkeligt opvarmet lokale, og at skaden ikke skyldtes uforudset svigtende varmeforsyning. Selskabet har endvidere afvist at yde forsikringsdækning for den anmeldte svampeskade med henvisning til, at skaden skyldes mangelfuld vedligeholdelse og konstruktive fejl.

Vandskaden

Den 7/2 2001 blev det telefonisk anmeldt, at der var konstateret omfattende vandskade på ejendommen, og taksator foretog besigtigelse samme dag. Af hans rapport fremgår bl.a.: "Ved besigtigelsen kunne konstateres følgende. Falck, der var blevet tilkaldt af en nabo, var på vej bort. Falck havde tilkaldt ISS, ... Det kunne konstateres, at udstrømmende vand, adskillige tusinde liter, er strømmet ud fra underetagen, trængt gennem etageadskillelsen til stueetage og kælderetage og medført væsentlig skade på bygningen. Løsøre er ligeledes vandskadet, og også her er skaden omfattende. Årsagen skyldes, at kobberrørene til et blandingsbatteri ved en køkkenvask på 1. etage er skudt ud

af omløberne til vandforsyningsrørene af jern. Køkkenvasken er placeret op af skunken i et køkkenbord, og forsyningen sker gennem skunken. Hele arrangementet befinder sig i en slags gildesal, der er opvarmet af en enkelt radiator, placeret i modsat ende af køkkenvasken. Der var ikke åbnet for radiatoren, så der er ikke tale om et opvarmet rum på skadetidspunktet. Huset er opvarmet med fjernvarme, og der er ganske udmærket varme i de øvrige rum. Skadetidspunktet taget i betragtning og med henvisning til de voldsomme vintervejr mandag, den 5. februar, er der for mig ingen tvivl om, at skaden skyldes frosne vandrør, og at frosten har 'skudt' kobberrørene til blandingsbatteriet løs. Herved har vandet haft fri mulighed for udstrømning ved det hurtige vejromslag. Da der er tale om en frostsprængning i et utilstrækkeligt opvarmet lokale uden at der er tale om uforudset svigtende varmeforsyning har jeg meddelt FT, (repræsenteret af hans datter) at der ikke er tale om en dækningsberettiget skade. FT er pt indlagt på sygehuset, og en nabo har haft tilsyn med huset."

Selskabet afviste i skrivelse af 12/2 2001 at yde forsikringsdækning med henvisning til forsikringsbetingelserne, som er sålydende: "**Dækningsskema ... Forsikringen dækker: ... Bygningsforsikring ... 5 Vandskade** Vand (samt olie og kølevæske), der pludselig og uforudset strømmer ud fra sædvanlige faste installationer eller akvarier. ... **Forsikringen dækker ikke:** ... Skade som følge af: ... Frostsprængning af installationer i utilstrækkeligt opvarmede lokaler, medmindre frostsprængningen skyldes uforudset svigtende varmeforsyning. ... **6 Frostsprængningsskade i røranlæg** ... Frostsprængning af røranlæg, der indgår i bygningens indvendige vand-, sanitets- og afløbsinstallationer, dog ikke nedløbsrør. ... **Forsikringen dækker ikke:** ... Skade som følge af: Frostsprængning i utilstrækkeligt opvarmede lokaler, medmindre frostsprængningen skyldes uforudset svigtende varmeforsyning."

I klageskrivelsen til nævnet har advokaten bl.a. anført: "Til støtte for at skaden bør dækkes gøres gældende, at der er tale om en vandskade, jfr. dækningsskemaets pkt. 5, idet der er tale om vand, der pludselig og uforudset strømmer ud fra sædvanlige faste installationer. Der er ikke tale om en frostsprængning, da udtrykket "sprængning" efter sin naturlige betydning betinger, at der er tale om et brud eller en sønderrivning, hvilket der ikke var tale om, da de to rør uden reparation efterfølgende kunne sættes sammen igen. Der kan ikke være tale om nogen sprængning, når intet er gået itu. Forsikringsta-

geren har ret til at forvente, at betingelserne ikke fortolkes videre, end hvad følger af den betydning, som de valgte udtryk efter en sædvanlig forståelse har. Herudover gøres gældende, at enhver uklarhed ved fortolkningen af forsikringsbetingelserne bør komme forsikringsselskabet til skade. Om 'uklarhedsreglen' henvises til Ivan Sørensen, 'Forsikringsaftaleloven med kommentarer', 2000, p. 38-40 samt Preben Lyngsø 'Dansk Forsikringsret', 7. udgave, 1994, p. 72-74. Om det konkrete tilfælde henvises endvidere til Jørgen Gawinetski og Henning Jønsson 'Husejerforsikring', 1988, p.73, hvoraf det fremgår, at der ved frostsprængning forstås en sønderrivning af faste stoffer som følge af en mekanisk kraftpåvirkning forårsaget af frost. Såfremt det mod forventning lægges til grund, at der er tale om en frostsprængningsskade gøres gældende, at forsikringen også i dette tilfælde bør dække. Det gøres gældende, at klausulen i dækningsskemaets pkt. 6 om, at forsikringen ikke dækker skade som følge af frostsprængning i utilstrækkeligt opvarmede lokaler, er en sikkerhedsforholdsregel, jfr. FAL § 5 1. Der henvises herved til Ivan Sørensen 'Forsikringsaftaleloven med kommentarer' 2000, p. 185 samt FED 1996.1294Ø. Det gøres gældende, at selskabet ikke har godtgjort, at det skyldes min klients forsømmelse, at lokalet var utilstrækkeligt opvarmet. Min klient er 76 år og bor alene i sin villa, der er på ca. 238 m^2 med kælder, stue og første sal. Min klient er uddannet ingeniør og tidligere formand for et varmeværk og er omhyggelig med, at installationer m.v. fungerer. Radiatoren i gildesalen er forsynet med en Danfoss termostat med en frostsikring, der aktiveres, når temperaturen når 4-6 grader, når der ikke er lukket op for radiatoren. Herudover har min klient i frostvejr altid kontrolleret, at radiatoren var tændt, således at der var sikkerhed for en passende temperatur med henblik på at hindre muligheden for frostsprængning. Min klient har således haft radiatoren lukket op, da der i januar måned forekom nattefrost. Der vedlægges som bilag 2 oversigt over temperaturerne i januar måned og fra den 1. til den 10. februar 2001 fra Meteorologisk Institut. Da skaden skete var radiatoren lukket og dette er muligt sket den 27. januar 2001 på et tidspunkt, hvor der ikke var frostvejr. Natten til fredag den 2. februar 2001 fik min klient uden varsel en hjerneblødning og blev straks samme nat indlagt på ... Sygehus. Som det fremgår af den vedlagte oversigt over temperaturer, slog vejret samtidig om, med nattefrost ned til 9,5 grader samt frost om dagen ned til 7,9 grader, hvilke temperaturer holdt sig i perioden den 2. til 7. februar 2001. Da skaden skete natten til den 7. februar 2001, var min klient fortsat indlagt på sygehuset og ude af stand til at varetage sine anliggender. Da min klient således ikke har haft nogen mulighed for på sædvanlig

måde at kontrollere husets temperatur, må det lægges til grund, at forsikringsbegivenhedens indtræden ikke skyldes min klients forsømmelse med hensyn til overholdelsen af sikkerhedsforholdsreglen om, at lokalet skulle være tilstrækkeligt opvarmet. I hvert fald har selskabet ikke løftet sin bevisbyrde for, at der foreligger en sådan forsømmelse, hvorfor selskabet bør anerkende sin dækningspligt. Min klient blev først udskrevet den 28. februar 2001, hvor han blev overflyttet til plejehjem ... Han blev udskrevet herfra den 23. marts 2001 og flyttede tilbage til ejendommen, selv om reparationsarbejderne ikke var færdiggjorte. Det bemærkes, at der er tale om en betydelig skade, der pr. 8. marts 2001 foreløbig er opgjort til kr. 461.611,75, hvortil kommer udgifter til genhusning, strømforbrug, el-installatør, gas- og vandmester samt udgift til advokat."

Advokaten har supplerende anført, at klageren ikke havde lukket for radiatoren før skaden indtraf, men at lukningen muligvis er sket af familiemedlemmer, som var på besøg. Selskabet har således ikke efter advokatens opfattelse sandsynliggjort, at klageren har udvist forsømmelse.

Selskabet har over for nævnet fastholdt, at skaden ikke er dækningsberettigende, og i skrivelse af 23/7 2001 til nævnet har selskabet bl.a. anført: "Det fastholdes at der er tale om en frostsprængning i policens forstand. I øvrigt kan skaden som tidligere nævnt overfor vor forsikringstagers advokat beskrives som sønderrivning af 2 rør på grund af frost. Vi har bemærket den nye oplysning om, at det ikke er forsikringstageren der har lukket for radiatoren, men muligvis nogle familiemedlemmer, der var på besøg. Hertil skal vi bemærke, at det af klagen til nævnet fremgår, at radiatoren måske blev lukket den 27. januar d.å., hvor det var tøvejr (i øvrigt før den dato hvor forsikringstageren blev indlagt på sygehuset). Fakta er, at lokalet ikke var opvarmet og at den manglende opvarmning var årsagen til skadens opståen. Endvidere at det er forsikringstageren eller den person det påhviler at påse forskrifternes gennemførelse, som bærer ansvaret for at pålægget ikke overholdes. Uanset om det lægges til grund, at varmeafbrydelsen er foretaget af familiemedlemmer, hvilket vi i øvrigt ikke finder sandsynliggjort, må det være forsikringstagerens ansvar at påbuddet overholdes, når der er indgået aftale med andre om pasning af huset. "

Svampeskaden

Den 2/3 2001 anmeldte klagerens advokat, at man under udbedringsarbejdet efter vandskaden havde konstateret skade på taget over en udestue. Advokaten mente, at skaden skyldtes mangelfuld afhjælpning efter en stormskade i december 1998, idet det havde vist sig, at der var trængt vand ind ved nedblæste sternbrædder og sterninddækning på built-up tag. Selskabet bemærkede hertil i skrivelse af 6/3 2001 til advokaten: "For så vidt angår nævnte problem omkring mangelfuld udbedring af stormskade fra december 1998 skal vi for god ordens skyld gøre opmærksom på, at der ikke ses anmeldt nogen stormskade på policen fra denne dato. Derimod er der anmeldt og erstattet stormskader i henholdsvis juni 1997 og februar 1999, men under alle omstændigheder må en mangelfuld udbedring være en sag mellem bygherren (forsikringstageren) og entreprenøren, idet selskabets rolle i forbindelse med erstatningssager alene er, at betale erstatning i henhold til policen."

Af taksatorens rapport herom hedder det bl.a.: "Ang. taget over udestuen, medtaget i opgørelsen fra advokaten, kan det bemærkes, at skaden ikke er dækningsberettiget, da det indtrængende vand til tagkonstruktionen skyldes manglende vedligeholdelse af tagbelægningen, hvilket samtidig forværres af, at vandet ikke kan få fuld afløb til tagnedløbet. Tømreren er enig i betragtningen."

I selskabets skrivelse af 26/4 2001 til advokaten hedder det bl.a.: "For så vidt angår den udtagne prøve vedr. svamp, oplyser konsulenten, at han i forbindelse med besigtigelsen den 8. marts d.å. oplyste Dem, at prøven ikke blev medtaget, idet skaderne skyldes manglende vedligeholdelse af tagbelægning, hvilket ikke er dækket af forsikringen jf. forsikringsbetingelsernes dækningsskema punkt B9. Konsulenten oplyser videre, at der er fejlkonstruktion omkring skadestedet, idet der ikke er fald mod afløb, og vandet kan således ikke få normalt afløb. Slutteligt bemærker konsulenten at der er tale om en skade af ældre dato."

Over for nævnet har advokaten gjort gældende, at der blev udtaget prøve, og at det strider imod god forsikringsskik at undlade at foretage en analyse af en sådan prøve, samt at selskabet må anerkende, at skaden er dækningsberettigende.

Selskabet har indhentet taksators oplysninger til det af advokaten anførte, og af taksators bemærkninger dateret 22/7 2001 fremgår: "Ved besigtigelsen udtog jeg et træstykke for fremsendelse til Goritas for konstatering af nedbrydningens karakter. - Efter udtagning af prøven gik vi på loftet for besigtigelse af tagkonstruktionen fra tagvinduet. Det kunne herfra konstateres at opfugtning af det underliggende træværk skyldtes manglende vedligeholdelse af tagbelægningen, som igen blev forværret af, at vandet ikke kunne komme væk fra området, p.g.a. bagfald. Herefter meddelte jeg advokaten at der ingen dækning var for skaden (dækning af skaden blev altså afvist på stedet), hvorfor træstykket blev efterladt på adressen. Advokaten var nu af den opfattelse, at det jo så måtte være håndværkeren som i sin tid udbedrede taget efter en stormskade, der havde lavet en fejl, hvorfor denne håndværker skulle stilles til ansvar for sit arbejde. (Det er selvfølgelig lidt bagvendt først at udtage træprøven, for derefter at besigtige de omgivne konstruktioner, almindeligvis sikre man sig et fuldt overblik over skadesårsagen inden man udtager træprøven, eller konkluderer at skaden skal afvises, men det var hensigtsmæssigt at udtage prøven på det pågældende tidspunkt, da vi alligevel var i stuen for besigtigelse af de øvrige vandskader)."

Sekretariatet har gennemgået sagsakterne fra de tidligere skader på udestuetaget.

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.: "**Forsikringen dækker: ... Svampe/insektforsikring ... 9 Svampe- og insektskade** Angreb af træ- og murødelæggende svampe og insekter konstateret og anmeldt i forsikringstiden og indtil 3 måneder efter forsikringens ophær. ... **Forsikringen dækker ikke: ...** Skade som følge af: ... Mangelfuld vedligeholdelse eller tilstopning af nødvendige ventilationsåbninger. Konstruktive fejl f.eks. forkert udført isolering eller brandsikring."

Nævnet udtaler:

<u>Vandskaden</u>

Nævnet finder at kunne lægge til grund, at vandskaden opstod som følge af en frostsprængning i forsikringsbetingelsernes forstand. Nævnet kan endvidere lægge til grund,

at frostsprængningen skete som følge af, at lokalet, hvori installationen befandt sig, ikke var tilstrækkeligt opvarmet.

Bestemmelsen anses for at være en sikkerhedsforskrift, og afgørende for, om klageren er berettiget til forsikringsdækning er herefter, om han eller den hvem forskriften påhviler, har udvist forsømmelse. Som udgangspunkt må en overtrædelse af denne sikkerhedsforskrift bero på en forsømmelse, jf. nævnets kendelse nr. 55.050. Nævnet finder, at det ikke kan kritiseres, at selskabet har afvist at dække skaden som følge af, at det på det foreliggende grundlag må lægges til grund, at den manglende opvarmning beror på en forsømmelse, som klageren er ansvarlig for.

Svampeskaden

Selskabet har afvist at dække den eventuelle svampeskade, fordi skaden efter selskabets opfattelse skyldes dårlig vedligeholdelse og dermed er undtaget fra dækning jf. forsikringsbetingelserne. Nævnet finder herefter ikke anledning til at kritisere, at selskabet har afvist at lade svampeprøven analysere.

Som følge af det ovenfor anførte

b e s t e m m e s :

Klagen kan ikke tages til følge.

Marianne Højgaard Pedersen